

Čís. 263.

Podlounný vývoz. I nahodilé spolupachatelství několika osob stačí, je-li taková spolučinnost vědomá. Každý spolupachatel odpovídá za celkový výsledek.

(Rozh. ze dne 18. září 1920, Kr II 233/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství ve Znojmě do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 1. července 1920, pokud jím byla Žofie F-ová uznána vinnou přečinem dle § 8 tr. z. a § 2, lit. b) zák. ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., rozsudek v odpor vzatý zrušil a uznal obžalovanou vinnou zločinem nedokonaného podlounného vývozu dle § 8 tr. z. a § 2, lit. c) zákona ze dne 18. března 1920 čís. 188 sb. z. a n.

Důvody:

Obžaloba kladla za vinu obžalované Žofie F-ové, že se dopustila zločinu podlounného vývozu dle § 8 tr. z. a § 2, lit. c) zák. ze dne 18. března 1920 č. 188 sb. z. tím, že se pokusila ve společnosti Josefa B-a, jako spolupachatelka vyvézt bez povolení do ciziny sacharin a salám v úhrnné ceně přes 4000 K. Naříkaný rozsudek uznal však obžalovanou vinnou pouze přečinem dle § 8 tr. z. a § 2, lit. b) zákona ze dne 18. března 1920 čís. 188 sb. z. a n. pro podlounný vývoz asi 3½ kg sacharinu v ceně 2730 K, které Žofie F-ová sama nesla v konvi, nečiní ji však zodpovědnou za sacharin v ceně více než 4680 K, který sebou nesl její společník Josef B. Odsuzující výrok pro přečin bere zmateční stížnost státního zastupitelství v odpor důvodem zmatečnosti čís. 10 § 281 tr. ř. Soud nalézací zjistil, že Žofie F-ová i Josef B. byli zjednáni touž osobou, by dopravili přes hranice do Rakouska shora uvedená množství sacharinu v hodnotě 4000 K převyšující, zjistil, že oba konali společně cestu za tím účelem k hranici, že Žofie F-ová dobře věděla, že oba nesou sacharin a podlounně jej zamýšlí dopravit přes hranice, stejně ona, jako její společník Josef B. Tím však vyslovil první soud také, že oba obžalovaní jednali ve společném úmyslu, by dopravili celé množství sacharinu za hranice, že tedy oba vědomě spolupůsobili k dosažení zamýšleného výsledku, t. j. podlounnému vývozu všeho sacharinu, který za tím účelem s sebou nesli. Spolupachatelství jako všeobecná forma trestní viny jest možná u všech trestních činů, jejichž těžisko spočívá ve způsobení škody, ať již osobě třetí, či státu a nepředpokládá, jak má mylně za to první soud, ani předchozího ani výslovného dorozumění, rovněž jako není nutno, by spolupachatelé jednali ve vlastním společném zájmu dle společného plánu. I nahodilé spolupachatelství více osob, jednajících ve stejném úmyslu (byť i také v cizím zájmu) stačí, je-li taková spolučinnost vědomá, t. j. ví-li jedna osoba o spolučinnosti osoby druhé. Jenom tenkrát, není-li tu vědomého spolupůsobení, posuzuje se činnost každé z jednajících osob zvlášť a samostatně. Naproti tomu při spolupachatelství odpovídá každý spolupachatel za celý výsledek. Poněvadž rozsudek zjišťuje, že obžalovaní obdrželi sacharin od téže

osoby, od níž byli zjednáni, a to za tím účelem, by jej společně dopravili do Rakouska, jest lhotejno, jakým způsobem si celé množství mezi sebe rozdělili. Soud měl při správném posouzení věci pokládati oba obžalované za spolupachatele, kteří si společným podnikem vzájemně provedení činu usnadňovali a zabezpečovali a uložiti jim zodpovědnost za trestný výsledek, jenž vzešel ze společné jejich činnosti. Obžalovaná Žofie F-ová musí zodpovídati jako spolupachatelka za podloudný vývoz nejen onoho sacharinu, který sama nesla, v hodnotě 2730 K, nýbrž také onoho, v hodnotě 4.000 K převyšujícího, který podloudně dopravoval její společník a spolupachatel Josef B.

Čís. 264.

Trestní ustanovení § 32 čís. 1 nařízení ze dne 26. května 1917, čís. 235 ř. z. vztahuje se i na sepsání zásob, které dle § 10 téhož nař. nařídil politický okresní úřad. Oznamiti jest veškerý zásoby, i takové, jež přenechány nebo nabyty k osevu nebo jež měly sloužiti za »přilepšení« zemědělským dělníkům.

(Rozh. ze dne 23. září 1920, Kr I 216/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Evžena H. do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 8. listopadu 1919, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 32 čís. 1 a 4 nař. ze dne 26. května 1917 č. 235 ř. z., mimo jiné z těchto

důvodů:

Již v rámci vývodů, uplatňujících důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 5 tr. ř., označuje zmateční stížnost jako právně mylný domnělý názor nalézacího soudu, jakoby nedovolené zadržení onoho množství obilí, které převyšuje přípustné spotřební množství pro osoby zaměstnané, jak stanoveno bylo úřadem, bylo jednáním podléhajícím trestání soudnímu. Než tu stačí poukázati k tomu, že stěžovatel uznán byl vinným nikoli pro zadržení zásob, nýbrž pro jich zúmyslné zatajení. Rozhodovací důvody pak označují jednání obou obžalovaných jim ve dnech 8., 9. a 16. ledna 1918 ve formě zamlčení zásob opakované, za delikt trvací, spatřující skutkovou podstatu jeho netoliko ve vlastním zatajení, zamlčení zásob, nýbrž i v ukrývání jich před úřadem. Stanovisko toto je zajisté správné, neboť, i když čin zevně dochází výrazu úmyslným slovným zatajením zásob vůči úřadu, těžiště jeho přece spočívá v ukrytí a ukrývání jich před úřadem, kterým se z pravidla nejbezpečněji dociluje toho, by zásoby nedošly k vědomosti úřadu a by mu takto byla odňata nebo stížena možnost, s nimi později naložiti. Dovolávajíc se v dalším důvodu zmatečnosti dle § 281 čís. 9 a) tr. ř., zmateční stížnost snaží se dovoditi, že jednání obžalovaných je pouhým přestupkem předpisů správních, stíhaným úřadem politickým. Příslušné vývody zmateční stížnosti, která v úvodu probírá i ustanovení jednotlivých dřívějších císařských a ministerských nařízení, týkající se soupisů zásob obilí a mlýnských výrobků, vrcholí v závěru,